

## En filosof krydser sporet

*Af Jacob Birkler, Jordemoderuddannelsen, CVU-Vest*

**Blandt jordemødre synes faget ofte at få mere opmærksomhed end selve sagen. En kamp for en videnskabelig faglighed. Denne kamp kan let gøre sagligheden til offer.**

Det er både spændende og interessant at få indblik i jordemoderens teori og praksis, som filosof og ny underviser på jordemoderuddannelsen i Esbjerg. Mine første generelle indtryk fortæller om jordemødre med stærke karakteregenskaber og solide idealer om eget fag og virke. Samtidig oplever jeg et fag midt i en udviklingsproces, hvor der i stigende grad satses på *begrebet* om praksis frem for *grebet* i praksis. I denne omstillingsperiode, hvor stadig flere jordemødre tilegner sig nye akademiske kompetencer oplever jeg en fornyet interesse for jordemoderens fagidentitet. Hvad er egentlig det primære i vores praksis? Hvad er det vi er specielt gode til, som vi fortsat må udvikle og blive bedre til? Som et ydmygt bidrag til denne debat vil jeg foreslå, at der fokuseres på sagen frem for faget. Et fokusskifte fra faglighed til saglighed.

Hvad er et fag egentlig? Generelt set betyder ordet oprindelig en adskilt del af en større sammenhæng. Et hus kan således opdeles i mange fag. F.eks. har tagkonstruktionen lige så mange fag, som der er mellemrum mellem spærene. Ligeledes er der et fag for hvert vindue eller døråbning. Når der skal bygges et hus indgår der endvidere en lang række fagområder, som alle har et fælles mål nemlig færdiggørelsen af huset. De mange fagprofessioner kan således i sig selv sammenlignes med et hus, som udgør en enhed.

I den universitære verden er fagbegrebet ligeledes blevet brugt når nye videnskaber grundlægges. Selve ordet universitet betyder således blot en helhed eller enhed af fagområder. Videnskabeligt set kan vi således betragte verden fra et sociologisk eller psykologisk vindue osv. Samlet set udgør videnskaben derfor et hus med mange forskellige fagvidenskaber. En bygning som konstant holder rejsegilde.

Ser vi på jordemoderfaget har det ikke altid været et fag. På samme måde, som der blev bagt brød før der eksisterede et bagerfag, således har jordemoderkunsten eksisteret lang tid

før det blev et fag. I dag er jordemødre imidlertid blevet en del af et fagligt fællesskab. Jordemoderen må derfor finde sin plads blandt andre professioner, som hver har deres faglige kundskaber, der skal beskyttes og udvikles. Med det spæde forsøg på at akademisere faget har jordemødre endvidere gjort antrik til at ville ind i videnskabens hus. Et støvet hus med faglige spær, der hurtigt kan virke som en prokrustesseng for et gammelt erhverv med stolte traditioner. I dette forsøg på at komme ind i videnskabens hus kan jordemoderen let komme til at tabe noget på vejen derhen, hvilket er sagen selv. Jordemoderfaget holder nemlig ikke rejsegilde i videnskabens hus, men finder det rum, hvor det nu engang befinder sig bedst. Ser vi således på nogle af de første specialer, som formuleres i faget sker det i reglen ved at kigge ud fra et sociologisk, psykologisk eller medicinsk vindue. Når jordemødre reelt set ikke holder rejsegilde i videnskabens hus er det fordi det befinder sig allerbedst et andet sted. Der kan derfor let ske det, at man låner nogle af de dyre teoretiske overfrakker fra videnskabens hus og vender tilbage til fødegangen som var det en catwalk.

Faget vil være bedre tjent med at afklæde sig de lånte fjer og arbejde med selve sagen på egne præmisser. Hvor faget afgrænser jordemoderkunsten vil sagen omvendt vedrøre selve kundskabens substans. Ordet sag er beslægtet med ordet 'søge'. Sagen er derfor det man søger efter, stræber mod eller er på sporet af. Sagen er fagets indholdsmæssige kerne. Om det gælder fagprofessioner eller de videnskabelige fag, så er det sagen, der skaber samfundsnytte. Det afgørende er derfor, hvordan jordemoderen er til stede i mødet med de vordende forældre, hvilket er sagligheden selv.

Blandt jordemødre kan faget hurtigt få mere opmærksomhed end selve sagen. En kamp for videnskabelig faglighed. Denne kamp kan let gøre sagligheden til offer. Fagforståelsen kan med andre ord blive så domineret af abstrakte tankevaner, så den ikke blot må suppleres, men direkte aflæres, når det kommer til selve sagen. Jordemoderen kan brænde for faget, men jordemoderkunsten må overleve via et fokus på sagen. Jordemoderens faglighed må derfor blive båret af en vilje til saglighed.